

me onwaarschijnlijk dat er in de bovenbak werksters zijn die zich, zo lang daarna (ongeveer twintig dagen), nog steeds aan die invloed van de koningin hebben weten te onttrekken.

Daarom denk ik dat er geen rooster heeft gelegen en dat de koningin, bij de eerste inspectie van het volk, tussen de honingraten verzeild is geraakt en daar in aanwezige darrencellen wat eitjes legde. Na de verstoring kwam ze weer beneden waar ze verder, zoals het betaamt, op het broednest bleef.

Darrencellen of speeldopjes?

Waarom denk ik dat ze in darrencellen heeft gelegd? Omdat alleen in die grotere maat cellen onbevuchte eitjes worden gelegd. Als het speeldopjes waren geweest, hadden we toch echte koninginnen verwacht? Maar dan bedenken we dat we nogal eens 'vuile' doppen vinden: gesloten doppen waarin geen pop, maar een viezige massa is te vinden. Deze cellen zijn vaak een slagje langer dan echte koninginnencellen. Wat er in zit zijn dooie darren, die als larf of pas gevormde pop ten onder zijn gegaan doordat ze het verkeerde voer kregen: een koninginnelarf krijgt uitsluitend koninginengelei, terwijl een werkster- en een darrenlarf al heel gauw in hun bestaan 'rauw' voer krijgen, namelijk stuifmeel dat ze zelf moeten verteren. Waarom legt een koningin dan een onbevucht ei in zo'n cel? Misschien omdat er een speeldopje was met een te wijde opening? Dus misschien heeft ze toch in zulke te wijde speeldopjes gelegd? Als dan eenmaal een onbevucht eitje in een speeldopje is beland, moet het zich verder kunnen ontwikkelen. Eenmaal aangenomen

dopjes (met larfje) worden in een bovenbak, maar dan wél boven een rooster, ook door een niet zwermrustig volk netjes uitgebouwd.

Verzamelen van vergelijkbare waarnemingen

Een raadsel is hoe die eerste stap gezet werd: waarom werden die pas uitgekomen larfjes niet verwijderd, maar als koninginnenlarfjes verzorgd? Wanneer de doppen dan rijp worden, zal een niet-zwermrustig volk ze afknagen. Wat zul je als bewoner van zo'n cel blij zijn als op dat moment blijkt dat je toch een dar bent! Ikzelf zag nog nooit een geheel uitontwikkelde dar uit een koninginncel kruipen. Ook zie ik geen uitweg in dit bijzondere geval en het raadsel, hoe dit te verklaren, blijft bestaan. Kortom, hier is werkelijk sprake van een wonderlijke waarneming. Mijn verzoek aan de lezer is dan ook om soortgelijke waarnemingen niet alleen naar Gerard te mailen, maar ook op te sturen naar Astrid, die er dan een mooi overzichtje van kan maken. We hebben er dan allemaal wat aan.

Heeft u iets wonderlijks meegemaakt bij de bijen? Laat andere imkers ervan meegenieten! De redactie nodigt u uit om uw waarneming op te sturen per brief, schijf of E-mail aan schoots7@zonnet.nl of redactie@vbbn.nl. Hayo Velthuis kan er een aanvullende of toelichtende reactie op geven.

bijen

2 APRIL 2004

Het belang van voldoende vitale bijen in de bestuiving

Een informatieavond hierover zal plaatsvinden op vrijdag 2 april 2004, aanvang 19.30 uur. Het eerste halfuur is er organisatorische informatie-uitwisseling. Hierbij zal ook worden stilgestaan bij het afscheid van Marcel Hallmans uit het bestuur van Stichting Stimulering Bedrijfsmatig Imkeren (sSBI).

Hierna wordt ingegaan op het nut van de bijen bij bestuiving. In heel West-Europa worden alarmerende berichten gehoord over bijensterfte. Bij de teelt van fruit is goede bestuiving noodzakelijk. Dat kunnen 'wilde' insecten zijn, maar ook honingbijen. De kwaliteitsbeheersing en producttracering van fruit zal ook een rol gaan spelen bij de inzet van bijen als bestuiving. Welke effecten hebben bespuitingen voor gewas-

beschermende middelen op onze bijen. Dhr. Maurik zal hier uitgebreid op ingaan, aangevuld met informatie van de teeltvoorlichter Dhr. Melis. Tevens zal uitgebreid verteld worden over de mogelijkheden van kersen onder plastic. Wij verwachten dat dit een bijzondere avond gaat worden. Interessant voor telers van klein fruit en groot fruit, maar ook de mogelijkheid biedend voor imkers om met telers en hun voorlichters van gedachten te wisselen.

Tot ziens op vrijdag 2 april 2004 aanvang 19.30 uur, in de Veiling te Geldermalsen. De toegang is gratis. Aanmeldingen: secretariaat: Polder 15, 6691 ME Gendt E: info@ssbi.nl, fax 0481-42 02 21.